

El mite de *Carmen* revisitat per Bambalina

Bambalina Teatre Practicable presenta una nova proposta teatral revisitant un dels mites universals més coneguts. En este cas, com ja ho havia fet altres voltes amb *Quijote*, *Alicia*, *Cyrano* o *Ubú*, s'han inspirat en un referent literari i la novel·la de Merimée s'ha convertit en l'eix d'este íntim muntatge.

Josep Policarpo, productor de la companyia, comenta que “este espectacle naix en una cojuntura teatral i econòmica molt adversa. No hem volgut enganyar-nos, tots estàvem d'acord que volíem satisfer les expectatives d'un públic adult. Hem pensat en una idea d'espectador ampli i generós, un espectador a qui mostrar un espectacle clar en les intencions, net en les formes i amb una història que seguir i de la qual participar.”

Jaume Policarpo, director de l'espectacle, no amaga que “Carmen s'ha inspirat en el nostre *Quijote*”. *Quijote* és ja l'espectacle valencià més representat fora de les nostres fronteres en tota la història i ha estat aplaudit en més de 40 països. Afegeix que “hem volgut aprofitar part de la seua substància per a poder construir un nou muntatge més pròxim a la nostra sensibilitat actual. Teníem clar que volíem recuperar la marioneta amb cos i amb expressió. **Hi ha un magnetisme que només apareix quan les mans del titellaire donen vida a un ninot, que es converteix en un ésser viu...**” Per això, este muntatge connecta amb la línia de teatre més visual de la companyia i reforça la projecció internacional.

A banda dels titelles, *Carmen* se sustenta en el sòlid treball dels intèrprets (els actors **David Durán**, **Merce Tienda** i **Josep Zapater**). El joc interpretatiu dels actors es desenrotlla en plànols diferents, el dels personatges interpretats pels titelles i un altre que desenvolupen els mateixos actors, on donen una visió més externa que aporta una **certa ironia i prou sentit de l'humor**, sobretot, a l'hora de tractar alguns tòpics socials. Tant el treball corporal com la banda

sonora, composta per **Óscar Jareño** i **Josep Zapater**, remetent al món del flamenco i a alguns dels temes més coneguts de l'òpera de Bizet, tot incorporant instruments en directe com la guitarra i l'acordió. .

Carmen és una **història romàntica i passional amb un desenllaç realment dramàtic. Un clàssic, una obra de gènere**. Bambalina argumenta que això els ha permès acostar-se a la narració i jugar amb ella amb tota la llibertat que donen els tòpics acumulats al seu voltant i amb la familiaritat que tots creuen tindre amb el personatge central i amb tot el que li ocorre. L'obra tracta alguns temes universals que tenen gran rellevància en la narració, alguns dels quals són absolutament vigents: la dona, el seu poder de seducció, l'ordre social i la manera subvertir-lo, el masclisme que es deixa veure en el desenllaç final...

Guió, espai escènic i direcció:

Jaume Policarpo

Intèrprets:

David Durán, Merce Tienda, Josep Maria Zapater

www.bambalina.es/carmen

BAMBALINA: 96 391 1373

Bambalina presenta una nova proposta teatral revisitant un dels mites universals més coneguts, Carmen, la història que Mérimée creà al segle XIX i que Bizet immortalitzà en la seva òpera, i que connecta amb el teatre més visual de la companyia.

Un espectacle que amb el no-llenguatge, la interacció dels manipuladors amb els titelles, que prenen vida a les seves mans, i la música en directe ens proposa una visió actual i innovadora d'aquest clàssic, on inclús el s tòpics van aflorant amb una nota irònica, fins i tot còmica.

Deixa't dur, d'acord? Situa't aprop del cor, en la cara més oculta. VENTALL. Ara pensa en l'AMOR. Aquell que fa bullir la sang. Aquell que obri una escletxa als teus peus. Aquell que anul·la la teua voluntat. Aquell que t'arrossega a la perdició. TRABUC. Què collons et passa? No és amor, l'has superat, has caigut més enllà. CLAVELL. Els seus ulls negres t'han atrapat, el balanceig dels seus malucs, els pits agitats. EGUA. Què té eixa dona? És lliure, pura i salvatge. Què sent eixa dona? MISTERI. De ningú, ni tan sols teua. Mai. DOLOR. BOGERIA. MORT. CARMEN. Carmen és el seu nom. Sempre.

Guió, espai escènic i direcció:

Jaume Policarpo

Intèrprets:

David Durán, Merce Tienda, Josep Maria Zapater

ALGUNES OPINIONS...

El teatre de titelles continua sent lamentablement minoritari. Pateix encara l'injust prejudici que l'encasella com a oferta infantil, producte de la ignorància o el desconeixement d'aquells que l'empren. I a tots ells els hi recomano que no es perdin aquesta versió que els valencians de Bambalina han fet de la tragèdia de Carmen de Prosper Mérimée, i que és **una autèntica passada. Una exhibició de recursos teatrals còmics i dramàtics, gestuals i lumínics, coreogràfics i escènics, que garanteix l'entreteniment i la diversió, a més d'amagar algunes sorpreses antològiques que deixaran més d'un bocabadat.** Jo almanco és el primer orgasme que veig tenir mai a un titella a un escenari. I és només un exemple entre molts, però que no volem desvetllar aquí per tal de mantenir intacta la capacitat d'encís de la funció.

El muntatge, a més d'**enginyós i original**, és molt intel·ligent pel que fa a la seva concepció estructural i a la seva dinàmica narrativa. La història és prou coneguda i molt lineal, i a més a més destil·la emocions i sensacions males de transmetre fora text (perquè no n'hi ha de text), la qual cosa podria provocar l'avorriment del públic i la pèrdua d'interès pel relat. Però Jaume Policarpo se'n surt amb mestria i ho contraresta per la via de l'equilibri i l'alternança de les formes i dels recursos emprats. Per començar es tracta d'un espectacle autosuficient, i això ja resulta tan curiós com entretingut. Els mateixos actors-manipuladors són també els tècnics de llums mitjançant flexos ubicats per tot arreu a escena. Magnífica solució per al petit format que tan sovint exigeix la precària actualitat teatral. I a partir d'aquí se'ns proposa un espectacle inesperat i enormement variat, que sap exactament quan comença a defallir, quan l'interès s'esvaeix gradualment per la reiteració formal, quan perd intensitat la narració, condicionada per les limitacions expressives del mateix format utilitzat, i és llavors que immediatament i amb absoluta precisió canvia de terç, introdueix altres formats o gèneres, fins i tot una mena de performance flamenca, un cursa de braus del tot estrofolària o un escena de teatre d'objectes amb clicks de Famobil, que esdevé un autèntic i delirant desgavell còmic hereu dels millors moments del Tricicle. I així mai no decau la funció, perquè no hi ha qui perdi l'atenció en allò que succeeix a escena, susceptible sempre de canviar dràsticament en qualsevol moment. **Un divertimento de primer categoria.**

Javier Matesanz. Bocamoll, Palma Mallorca.

La companyia de teatre Bambalina, són mestres en la conjunció de titelles i actors, fins el punt que un ja no sap ni nota què és exactament el que li passa per davant els ulls.

Tot es mescla amb tanta saviesa que fins i tot l'escena majúscula de l'espectacle és la de *Carmen*, quan Carmen és Merce Tienda, fent l'amor amb Don José, quan Don José és el titella, perquè com espectador crec que és la més difícil. Té tots els ingredients, des de la passió fins erotisme. **Una meravella.** La resta tampoc desmereix. La part comentada n'és només la més significativa per explicar el treball del grup, que inclús ha aconseguit donar un to humorístic a la funció sense que perdi la condició, en cap moment, de tragicomèdia.

Una hora de fruïció, farcida d'imaginació i d'originalitat, que inclou també música en directe, com no podia ser d'altra manera, ajuntant Bizet i Merimée, amb la qual cosa el clàssic hi és omnipresent. La fidelitat a l'original és absoluta, tant com a punt de partida, com en el desenvolupament i, naturalment, en la resolució, en la tràgica resolució. No hi ha ni un error. Es tracta d'un espectacle d'alt nivell en el qual es nota l'esforç dels actors, recompensat amb l'**ovació final: tancada, sincera, emotiva.**

Carmen em salvà el cap de setmana.

J.A. Mendiola. Diari de Balears.

Mai sabràs on acaba el titella i comença la persona, on acaba la poesia i comença el teatre. La fusió entre passió i tensió, entre les ombres i les llums et portaran a viure una Carmen amb una sensibilitat mai imaginada tot i que els tòpics aniran aflorant amb una nota irònica, fins i tot còmica. Un gran treball de creació i interpretació ben envoltat d'un excel·lent fons musical que et portarà a passar 60 minuts immers entre el goig estètic i ètic.

Un espectador